

MUSTAFAKEMALPAŞA / BURSA

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI UYGULAMA SINAVI

SINAV YÖNERGESİ

BECERİ ALANLARI

MATERYALLER

YAZMA

OKUMA

KONUŞMA

DİNLEME

Ekrem
YEKREK

2017

2018

TDEUS

Lalaşahinpaşa Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

2017

EYLÜL

**T.C.
MUSTAFAKEMALPAŞA
İLÇE MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ**

**LALAŞAHİNPASA MESLEKİ VE TEKNİK
ANADOLU LİSESİ**

**TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSLERİ
UYGULAMA SINAVI**

Türk Dili ve Edebiyatı Uygulama Sınavı

ÖNSÖZ

Türk dili ve edebiyatı dersleri uygulama sınavında öğrencilerin okuma, dinleme, yazma ve konuşma becerilerindeki yeterlikleri ölçülmektedir. 2017 Öğretim programında da bu beceri alanlarına yönelik kazanımlara ve etkinliklere bolca yer verilmiştir.

Türk dili ve edebiyatı derslerinin okuma, yazma, konuşma ve dinleme becerileri sadece teorilerle öğretilecek bir etkinlik değildir. Bu becerilerin uygulaması ve etkinlikleri olmak zorundadır. Türk dili ve edebiyatı dersleri bilgilen (dir) me dersi olmaktan çok beceri edin(dir) me dersi olmalıdır. Bu da bolca uygulama ve etkinlik gerektirir. Uygulamalar ve etkinlikler derse yönelik temel bir amaç taşımali ve belirli bir plan dâhilinde olmalıdır. Hepsinden önemlisi de öğrenciler için zevkli ve eğlenceli olmalı ayrıca öğrenciler kendilerini bu etkinliğin en temel parçası gibi hissetmeli, sınav kaygısını en az seviyede yaşamalıdır.

Öğrencilerin Türk dili ve edebiyatı derslerine bakış açılarını uygulama sınavları değiştirmelidir. Sıkıcı, yorucu, yıpratıcı, anlaşılması zor, zorunlu ders korkusu, konu fazlalığı vb. olumsuz eleştiriler alan dersimizi uygulama sınavları ile ilgi çekici, sevdirci, eğlenceli hale getirmeliyiz ki öğrenciler edebiyatı sevsinler ve okusunlar ki toplumun sevinci ile sevinebilsinler, dertleriyle dertleşebilsinler.

Okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerilerini okumanın, yazmanın, konuşmanın ve dinlemenin eğlencesi; yazmaca, okumaca, konuşmaca ve dinlemece diye ifade eden edebiyat Üstadları eğlendirip bilgilendirmeyi amaçlayan “-maca” ekini; yaz-,oku-,dinle-,konuş- becerileriyle birleştirerek öğrencilerin hem öğrenmelerini hem de eğlenmelerini amaçlamışlardır.

Bizler de uygulama sınavlarını eğlenceli hale getirmeliyiz. Bu çalışmada uygulama sınavlarına yönelik değişik ve çeşitli uygulama örnekleri bulacaksınız. Bu çalışma çeşitli kaynaklardan derlenmiştir.

Türk dili ve edebiyatı derslerindeki uygulama sınavı (şekli,süresi,içeriği ,...) Bakanlığımız tarafından sınırlandırılmamış Türk dili ve edebiyatı zümresine bırakılmıştır. Bazı meslektaşlarım uygulama sınavının yorucu ve zaman alıcı olduğu düşüncesiyle kaldırılması gerektiğini ifade etmiştir. Ayrıca yine bazı meslektaşlarımız tarafından sadece yazma becerisine yönelik uygulama sınavı olması gerektiği savunulmuştur. Bana göre ise 2017 Öğretim programı dört beceri alanına yönelik çok fazla uygulama çalışması sunmuştur. (Hikâye, fabl, masal, şiir yazma çalışması, roman tamamlama, hazırlıklı ve hazırlıksız konuşma, şiir sunusu, dilekçe, tutanak ve mektup yazma, sözlük çalışması, kitap okuma...) Yıllık planları hazırlarken gördüm ki bu beceri alanlarına yönelik rahat bir şekilde planlama yapılabilir. Ayrıca uygulama sınavının süresi ve zamanı Türk dili ve edebiyatı zümresine bırakıldığı için bir dönemde bir uygulama sınavı (dört beceri alanına yönelik) rahatlıkla yapılabilir.

Sonuç olarak, Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğindeki Türk dili ve edebiyatı derslerine yönelik uygulama sınavı ifadesi olduğu sürece bizler bu sınavı yapmak zorundayız. Eğer bu ifade yönetmelikten çıkarılırsa uygulama sınavı kaldırılmış olur. Uygulama sınavlarını eğlenceli hale getirelim...

Türk Dili ve Edebiyatı Uygulama Sınavı

UYGULAMA SINAVINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

- 1.) Uygulama sınavında ortaya konulacak metinler öğrencilerin ilgi alanına yönelik ve seviyelerine uygun olmalı. Ayrıca metni işleme kuralları açıkça belirtilmelidir.
- 2.) Seçilen metinler, örnek ve güzel bir metin olmalı, metni gören öğrenciler uygulamak için istek duyabilmelidir. Çünkü istek duyulmamış uygulamalı metinler amaca ulaşmaz. Bu metinler ders kitaplarından alınabilir.
- 3.) Uygulama sınavlarında sonuç kadar sürece de önem verilmelidir.
- 4.) Uygulama sınavının süresi beceri alanlarına göre ayarlandığı gibi kalabalık sınıflarda öğrenci sayısına göre de ayarlanmalıdır.
- 5.) Beceri alanlarına yönelik uygulama sınavı öğretim programına, yıllık plana ve dersin amaçlarına uygun olmalıdır.
- 6.) Beceri alanlarına yönelik sadece sıfırdan başlayarak bir üretim söz konusu olmamalıdır. Öğrencilerin işlemesine yönelik metinler de sunulmalıdır.
- 7.) Beceri alanının birinci bölümünde yönlendirme ve açıklama kısmı, ikinci bölümünde de uygulama metni yer almalıdır.
- 8.) Okuma ve dinleme bölümleri birer kısa metinden oluşabilir. Metinlere ait sorular açık uçlu veya boşluk doldurma, doğru yanlış, çoktan seçmeli ve eşleştirme soru tiplerinden oluşturulabilir.
- 9.) Okuma bölümü, kalabalık olmayan sınıflarda bir metni okutma(şiir, kısa hikâye, kısa makale, ...) ve değerlendirme şeklinde de yapılabilir.

Türk Dili ve Edebiyatı Uygulama Sınavı

10.) Dinleme bölümü, öğretmenin bir metni okuması ve öğrencilerin dinlemesi – belirli bir sürede cevaplama ya da kısa ses kayıtlarının (sanatsal veya öğretici metin) dinletilmesi –verilen soruların belirli bir sürede cevaplandırılması şeklinde olabilir. Verilen dinleme metninden sonra sabit dinleme değerlendirme ölçeği de kullanılabilir.

11.) Yazma bölümü iki şekilde oluşturulabilir:

1.) Gündümlü yazma becerisine yönelik: Öğrenciden eksik bir metni tamamlaması, form doldurması, dilekçe yazması, özet çıkarması, verilen bir tablo, resim veya grafiği yorumlaması istenebilir.

2.) Kompozisyon yazma becerisine yönelik: Öğrenciye bir konu verilir ve bu konu hakkında kısa bir kompozisyon/özgün metin yazması istenir.

12.) Konuşma bölümü iki şekilde oluşturulabilir: Karşılıklı konuşma veya bağımsız konuşma olarak.

Bağımsız konuşma bölümünde öğrenciye bir konu verilir ve bu konu hakkında konuşmaya hazırlanması için en az ..., en fazla ... dakika süre tanınır. Öğrenci, belirlenen süre içinde hazırlığını tamamlayıp konuşmaya başlar. Öngörülen süre 5 dakikadır.

Karşılıklı konuşma bölümünde öğrenciye bir konu hakkında çeşitli sorular sorulur. Konuşmanın tek taraflı değil, karşılıklı konuşma şeklinde gelişmesine özen gösterilir. Öngörülen süre 5 dakikadır.

13.) Okuma, dinleme, yazma ve konuşma bölümlerinde değerlendirme işlemleri ölçekler doğrultusunda yapılır.

14.) Okulun şartlarına göre uygulama şekilleri değişebilir.

...

(Siz de zümrece ekleyiniz.)

BECERİ ALANLARINI KISA TANIYALIM

YAZMA BECERİSİ (YAZMACA)

A.) GÜDÜMLÜ YAZMA BECERİSİ ÖRNEK UYGULAMA METİNLERİ

Öğrencilerden eksik bir metni tamamlaması, metin kurması, metin bütünlemesi, metin tamiri, metin birleştirilmesi, form doldurması, dilekçe, tutanak yazması, özet çıkarması, verilen bir tablo, resim veya grafiği yorumlaması istenebilir.

Hepsinden önemlisi dil bilgisi konularının uygulama sınavından uzak tutulmaması gerekir. Neler mi yapılabilir?

Konuşma dili ile yazı dilini karşılaştırma (farklı konuşup farklı yazma), fiilimsi çantası, metne sözcük türü yerleştirme (isim, sıfat, zamir, zarf, fiil, edat, bağlaç ve ünlem) ,kelimeleri eklerle tamamlama, kelimeleri doğru yazma vb...

Araştırmaya dayalı metin yazma aşamalarını takip ederek makale, fıkra, deneme ve eleştiri yazma çalışması ,Şiir biçimindeki fablû düzyazı biçiminde yeniden yazma çalışması, masal tamamlama çalışması,...

B.) KOMPOZİSYON YAZMA BECERİSİ ÖRNEK UYGULAMA METİNLERİ

Öğrenciye bir konu verilir ve bu konu hakkında kısa bir kompozisyon / özgün bir metin yazması istenir. Yapı unsurları verilerek (olay, yer, zaman, şahıs kadrosu, anlatıcı) hikâye yazma çalışması, roman tamamlama çalışması, metin tamamlama çalışması yaptırılabilir. Özellikle yazma becerisine yönelik uygulamalar 2017 öğretim programında bolca yer almıştır.

Verilen metinden hareketle gezi yazısı yazma çalışması, fiziksel tasvir yapma, mekân tasvirleri yapma, bakış açılarını kullanarak yazı yazmak, gösterme tekniği ile yazı yazmak, özetleme tekniği ile yazı yazmak, şiir yazma çalışması, dilekçe-tutanak yazma çalışması, mektup yazma çalışması vb...

Türk Dili ve Edebiyatı Uygulama Sınavı

KONUŞMA BECERİSİ (KONUŞMACA)

Konuşma bölümü iki şekilde oluşturulabilir: Karşılıklı konuşma veya bağımsız konuşma olarak.

A.) BAĞIMSIZ KONUŞMA (HAZIRLIKLIL / HAZIRLIKSIZ KONUŞMA) BECERİSİ ÖRNEK UYGULAMA METİNLERİ

Bağımsız konuşma bölümünde öğrenciye bir konu verilir ve bu konu hakkında konuşmaya hazırlanması için en az... en fazla... dakika süre tanınır. Öğrenci, belirlenen süre içinde hazırlığını tamamlayıp konuşmaya başlar. Öngörülen süre 5 dakikadır.

B.) KARŞILIKLI KONUŞMA BECERİSİ ÖRNEK UYGULAMA METİNLERİ

Karşılıklı konuşma bölümünde öğrenciye bir konu hakkında çeşitli sorular sorulur. Konuşmanın tek taraflı değil, karşılıklı konuşma şeklinde gelişmesine özen gösterilir. Öngörülen süre 5 dakikadır.

Ayrıca tonlama becerisi, tekerlemeleri hızlı söyleme becerisi ile ilgili uygulamalar da yapılabilir.

DİNLEME BECERİSİ (DİNLEMECE)

Kısa bir öğretici veya sanatsal bir metin dinletilir. Metin ile ilgili belirli bir sürede sorular sorulur. Dinleme bölümü, öğretmen bir metni okuması ve öğrencilerin dinlemesi – belirli bir sürede cevaplaması ya da kısa ses kayıtlarının (sanatsal veya öğretici metin) dinletilmesi –verilen soruların belirli bir sürede cevaplandırılması şeklinde olabilir. Verilen dinleme metninden sonra sabit dinleme değerlendirme ölçeği de kullanılabilir.

OKUMA BECERİSİ (OKUMACA)

Okuma bölümü kısa metinlerden oluşmalıdır. Metinlere ait sorular açık uçlu veya boşluk doldurma, doğru yanlış, çoktan seçmeli ve eşleştirme soru tiplerinden oluşmalıdır. **Okuma bölümü**, kalabalık olmayan sınıflarda bir metni okutma(şiir, kısa hikâye, kısa makale, ...) ve değerlendirme şeklinde de yapılabilir.

Türk Dili ve Edebiyatı Uygulama Sınavı

UYGULAMA MATERYALLERİ

Güdümlü Yazma Materyali

Konu : “ Edebiyatın insana sundukları .”

Yazınızın “Ana Fikri”ni belirtiniz:

Yazınızın “Yardımcı Düşünceleri”ni belirleyiniz:

Yazınızı atasözleri, deyimler ve örneklerle zenginleştiriniz:

Yazınızı etkili bir şekilde bitiriniz.(Son cümle, son fikir ya da duygu) :

Yukarıda hazırladığınız uygulama planına göre yazınızı aşağıya yazınız.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

Her toplumun kendine özgü değerleri vardır. Türk toplumunun en önemli değerlerinden biri saygıdır. Türk insanı bayrağına, büyüklere ve çevresine saygı gösterir. Çünkü toplumumuz saygı göstermenin önemini çok iyi bilir. Saygılı davranmaya özen gösterirsek...

[illegible]

Aşağıdaki metni tamamlayınız.

... Dostum, dağınık hayat deneylerimi size iletmek için bir araya toplamaya çalışmak, ustaca hareket etmeniz gereken bir çevredeki tehlikeler karşısında sizi silahlandırmak, bilseniz ne büyük bir mutluluk benim için! ...

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

 Süre 40 dakikadır. Puanlamaya noktalama işaretleri, yazım kuralları, kâğıt düzeni, anlatım dâhildir. Başarılar dileriz.

Türk Dili ve Edebiyatı Zümresi

“ Özgürlük” temalı bir yazı yazınız.

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

 Süre 40 dakikadır. Puanlamaya noktalama işaretleri, yazım kuralları, kâğıt düzeni, anlatım dâhildir. Başarılar dileriz.

Türk Dili ve Edebiyatı Zümresi

[illegible]

Türk Dili ve Edebiyatı Uygulama Sınavı

Bir bayram coşkusunu çoğul bakış açısıyla anlatınız.(Öğrenci ,öğretmen,idareci ,veli)

Öğrenci bakış açısı:

Öğretmen bakış açısı:

İdareci bakış açısı:

Veli bakış açısı:

[illegible]

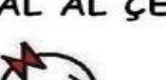
Aşağıda verilen şiirdeki hikayeyi kahraman bakış açısıyla öyküleyiniz.

SİTEM

Önde zeytin ağaçları arkasında yâr
Sene 1946
Mevsim
Sonbahar
Önde zeytin ağaçları neyleyim neyleyim
Dalları neyleyim
Yâr yoluna dökülmedik dilleri neyleyim
Yâr yâr
Seni kara saplı bir bıçak gibi sineme sapladılar
Değirmen misali döner başım
Sevda değil bu bir hışım
Gel gör beni darmadağın,
Tel tel çözülüp kalmışım
Yâr yâr
Canımın çekirdeğinde diken
Gözümün bebeğinde sitem var (Bedri Rahmi Eyüboğlu)

[illegible]

AL AL ÇEKİNME

AL AL BUNU DA KIR

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Türk Dili ve Edebiyatı Uygulama Sınavı

“ Bu kadar kısa sürede bu kadar para!” cümlesini aşağıda ifade edilen duyguları verecek şekilde tonlayınız.

Düz:

Alaycı :

Heyecanlı :

Kuşkulu :

Düşünceli :

Telaşlı :

Sinirli :

Türk Dili ve Edebiyatı Uygulama Sınavı

“ Hayır / Evet” Sözcüklerini aşağıdaki duyguları verecek şekilde tonlayınız.

Öfkeyle :

Üzüntülü :

Heyecanlı :

Kaygılı :

Kararlı :

Israrla :

Sinirli :

Türk Dili ve Edebiyatı Uygulama Sınavı

“ Kapiyı açar mısın ?” sorusunu aşağıdaki durum ve duygulara uygun tonlayınız.

Disiplinli biri gibi :

Yapışkan , yılmış biri gibi :

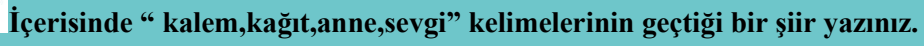
Küçümser gibi :

Sarhoş gibi :

Özgüvensiz biri gibi :

Israrla :

Panikle :

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Aşağıdaki şiir biçimindeki fablı düz yazı şeklinde yeniden yazınız.

Arslanla Fare

Sevdirmeli kendini herkese insan:
Muhtacıdır kendimizden küçüğüne.
İşte bu anlatacak gerçeği hikâye,

Bir arslanın pençeleri yanına
Bir fare şaşkınlıkla yerden çıkıverdi.
Hayvanların kiralı kıymadı onun canına,
Ne adam olduğunu da böylelikle gösterdi.
Bu iyilik yabana gitmedi pek.
Kim derdi ki, bir arslanın
Bir fareye işi düşecek?
Fakat işte bu arslan çıkarken içinden ormanın
Ağlara takılıp yakalanır.
Boşu boşuna kükrer kurtulayım diye.
Fare cenapları koşar gelir. Başlar dişlemeye:
Kemirilen bir ilmik bütün ağı dağıtır.
Sabırla zamanın yaptığını;

Ne kuvvet yapabilir, ne şiddet.
İyilik eden iyilik bulur.
Hizmet et benim için, hizmet edeyim senin için.
İyilik iki baştan olur.

[illegible]

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

 Süre 40 dakikadır. Puanlamaya noktalama işaretleri, yazım kuralları, kâğıt düzeni, anlatım dâhildir. Başarılar dileriz.

Türk Dili ve Edebiyatı Zümresi

 Süre 40 dakikadır. Puanlamaya noktalama işaretleri, yazım kuralları, kâğıt düzeni, anlatım dâhildir. Başarılar dileriz.

Türk Dili ve Edebiyatı Zümresi

KAHRAMANLAR:

- İki yakın arkadaş
- Anne-çocuk
- Öğrenci-öğretmen

- Öğrenci-öğretmen

KONULAR:

- İnatçılık
- Yardımseverlik
- Sorumsuzluk

- Sorumsuzluk

YERLER:

- Okul,
- kütüphane
- Mahalle-park
- Ev. oda.

- Mahalle-park

- Ev. oda.

ZAMANLAR:

- Sınav zamanı
- Akşam saatleri (Okul çıkışı)

- saatleri(Okul

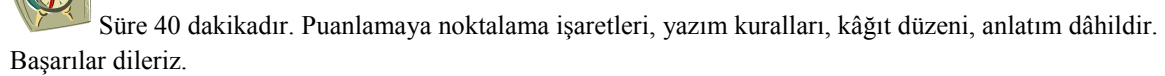
- çıkışı)

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

 Sevgili öğrenciler, toplumda gördüğünüz bir aksaklığı dile getiren bir eleştiri metni yazınız.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

 Süre 40 dakikadır. Puanlamaya noktalama işaretleri, yazım kuralları, kâğıt düzeni, anlatım dâhildir. Başarılar dileriz.

[illegible]

TDEUS
Sayfa 29

Bu bölüm toplam 25 puandır. 5 sorudan oluşmaktadır. Soruların puan değerleri eşittir.
SÜRE: 40 dakika. Cevaplamaya istediğiniz sorudan başlayabilirsiniz.

“ Soğuktan mı titriyordum, yoksa heyecandan, üzüntüden mi, bilmem. Havuzun suyu bulanık. Kapının saatleri 12’yi geçmiş... Kimseler âşık değil mi bu şehirde? Kimseler, bir meydanın kanepesinde kimseyi beklemeyecek mi, yüzünü bir dakika görmek için kimsenin? **Sait Faik ABASIYANIK**

1.) Yukarıda verilen parça hangi edebi türün örneğidir? (Hatırlama)

2.) Yukarıdaki parçada hangi anlatım biçimi kullanılmıştır? (Kavrama)

3.) Yukarıdaki parçada anlatımın birinci şahsın ağzından yapıldığını hissettiren ifadeleri belirtiniz? (Analiz)

4.) Yukarıdaki parçada yazarın asıl anlatmak istediği nedir? (Sentez)

5.) Bu parçaya konulabilecek en uygun başlık ne olabilir? (Değerlendirme)

Türk Dili ve Edebiyatı Uygulama Sınavı

Bu bölüm toplam 25 puandır. 5 sorudan oluşmaktadır. Soruların puan değerleri eşittir. Metin bir defa dinletilecektir. Metni dinlemeden önce soruları okumanız, dinledikten sonra ise cevaplamanız için süre verilecektir. SÜRE: 40 dakika

Metni dinleyiniz ve aşağıdaki ifadelerin doğru olup olmadığını (yargı doğru ise “D”, yanlış ise “Y” yazınız) işaretleyiniz?

- () Duygu, düşünce ve isteğin aktarılmasında sözü söyleyen kişi ya da topluluğa kaynak (gönderici) denir.
- () İletişim unsurlarının birlikte meydana getirdikleri ortama mesaj (ileti) denir.
- () İnsan duygu ve düşüncelerini en iyi, dil ile anlatır.
- () Duygu, düşünce ve isteklerin yazı, konuşma ve görsel-işitsel akla gelebilecek her türlü araçla aktarılmasına iletişim denir.
- () İletişimin en gelişmiş şekli jest ve mimiklerle yapılır.

Süre 40 dakikadır. Puanlamaya noktalama işaretleri, yazım kuralları, kâğıt düzeni, anlatım dâhildir. Başarılar dileriz.

Türk Dili ve Edebiyatı Zümresi

Türk Dili ve Edebiyatı Uygulama Sınavı

Bu bölüm toplam 25 puandır. 1 sorudan oluşmaktadır. SÜRE: 40 dakika.

Etkinliğin Adı: Kelime Havuzu

Etkinliğin Uygulanışı: Aşağıdaki kelimelerin her biri küçük kâğıtlara yazılır.

Kâğıtlar katlanarak bir kutunun içine konur. Belirlenen öğrenci bu kutudan bir kâğıt çeker. Kendisine çıkan kelime ile ilgili olarak 1 dakika düşünür; oturduğu yerde ayağa kalkarak veya sınıfın karşısına geçerek bu kelime ile ilgili 2-3 dakika hazırlıksız konuşma yapar.

Kelimeler: İletişim, dil, edebiyat, sanat, kültür, hikâye, şiir, tiyatro, Türkçe, öğretmen, anne, baba, göz, su, arkadaş, yol, dede, bahçe, köy, ağaç, dünya, para, yemek, pencere, güneş, çiçek, okul, oyuncak, spor, kitap, televizyon, meyve, sıcak, soğuk, kâğıt, ulaşım, ev...

Süre 40 dakikadır. Puanlamaya noktalama işaretleri, yazım kuralları, kâğıt düzeni, anlatım dâhildir. Başarılar dileriz.

Türk Dili ve Edebiyatı Zümresi

Konu: “Tartışmaların toplumların ilerlemesine katkısı” ile ilgili kısa bir yazı yazınız.

(Bu soru 25 Puan değerindedir. Cevaplama sürresi 20 dakikadır.)

[illegible]

Türk Dili ve Edebiyatı Uygulama Sınavı

Bu bölüm toplam 25 puandır. 5 sorudan oluşmaktadır. Soruların puan değerleri eşittir. SÜRE: 20 dakika. Cevaplamaya istediğiniz sorudan başlayabilirsiniz.

O günden sonra, Zerrin eve kabul edilmedi ve kim bilir, gidip günahının meyvelerini hangi penceresi delik bir komşu kömürlüğüne bıraktı. O vakitten beri kedilere pek mütemayil değilim, hele karar verdim ki hiç güvenilemez. Hatta tırmalamamaya yemin etseler, hatta çengellerini kadife ellerinin içine gömseler bile, kedilerin sadakati ancak bir mevsim meselesinden ibaret, diye hüküm verdim; fakat kendimin de pek âdilâne bir iş gördüğümünden emin değilim.” **Halit Ziya UŞAKLIGİL**

1.) Yukarıdaki parçada geçen özel isimleri tablodaki ilgili yerlere yazınız. (Hatırlama)

Özel İsim

Cins İsim

Somut İsim

Soyut isim

Çoğul İsim

2.) Yukarıdaki parçada hangi anlatım biçimi kullanılmıştır? (Kavrama)

3.) Yukarıdaki parçada anlatımın birinci şahsın ağzından yapıldığını hissettiren ifadeleri belirtiniz? (Analiz)

4.) Yukarıdaki parçada anlatıcının tutumu hakkında neler söyleyebiliriz? (Sentez)

5.) Bu parçada geçen alışılmış ve alışılmamış bağdaştırmalara örnek göstererek bağdaştırmaların anlatıma etkisi hakkında ne gibi çıkarımlar ortaya koyabiliriz?

(Değerlendirme)

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Türk Dili ve Edebiyatı Zümresi

KÖR ADAM VE DİLENCİ

[illegible]

Türk Dili ve Edebiyatı Uygulama Sınavı

Aşağıda verilen metinden bazı kelimeler alınıp kelime sepetine toplanmıştır. Sizden istenen ise bu kelimeleri metnin anlamına da dikkat ederek en uygun ve en doğru biçimde yerlerine yerleştirmenizdir.

Kelime Sepeti

Sükûnet, dağlar, göl, Kral, çalılık, ayna, huzur, bakan, sıkıntılı, pamuk

Halkı tarafından çok sevilen bir... , huzuru en güzel resmedecek sanatçıya büyük bir ödül vereceğini ilan eder. Yarışmaya çok sayıda sanatçı katılır. Günlerce çalışırlar, birbirinden güzel resimler yaparlar, eserleri saraya teslim ederler. Tablolara... kral sadece ikisinden hoşlanır. Ama birinciyi seçmesi için karar vermesi gereklidir.

Resimlerden birisinde bir ... vardır. Göl, tıpkı bir ... gibi etrafında yükselen dağların görüntüsünü yansıtmaktadır. Üst tarafta... beyazı bulutlar gökyüzünü süslemektedir. Resim, bakanlara mükemmel bir... hissi verecek kadar güzeldir.

Diğer resimde de ... vardır. Ama engebeli ve çıplak... Dağların üstündeki öfkeli gökyüzünden boşanan yağmurlar ve çakan şimşek ise resmi daha da ... bir hale sokmaktadır. Dağın eteklerindeki şelale insana gürültüyü, yorgunluğu hatırlatacak kadar hırçın resmedilmiştir. Kısaca resim, pek de öyle huzur verecek türden değildir.

Fakat kral resme bakınca, şelalenin ardında kayalıklardaki, çatlaktan çıkan mini minnacık bir ...görür. Çalılığın üstünde ise bir anne kuşun örttüğü bir kuş yuvası göze çarpmaktadır. Sertçe akan suyun orta yerinde anne kuşun kurduğu yuva izleyenlere harika bir huzur ve sakinlik örneği sunmaktadır.

Ödülü kim kazandı dersiniz? Tabi ki ikinci resim... Kral bunun nedenini şöyle açıkladı:

"Huzur hiçbir gürültünün, sıkıntının ya da zorluğun bulunmadığı yer demek değildir. Huzur, bütün bunların içinde bile yüreğimizin... bulabilmesidir."

Bir metin hem dil bilgisi hem de anlam yönünden güçlü olmak zorundadır. Aşağıdaki metni verilen ip uçlarından hareketle tamir ediniz.

Bu şiir hece ölçüsüyle yazılmıştır. (1) / Mısra sonlarında ses benzerliği vardır. (2) / Bazı kelimeler anlamı kuvvetlendirmek için tekrar tekrar söylenir. (3)

Bu vatan toprağın ---- bağrında
Sıradağlar ---- duranlarındır,
Bir tarih boyunca onun uğrunda
Kendini ----- verenlerindir.

Tutuşup kül ---- ocaklarından,
Şahlanıp köpüren ırmaklarından,
Hudutlarda gaza bayraklarından
Alnına ışıklar vuranlarındır.

Ardına bakmadan yollara -----,
Şimşek gibi çakan, sel gibi coşan,
Huduttan hududa yol bulup koşan,
Cepheden ----- soranlarındır.

İleri atılıp sellercesine
Göğsünden vurulup tam ercesine,
Bir gül bahçesine girercesine
-- kara toprağa girenlerindir.

Tarihin dilinden düşmez bu destan,
Nehirler gazidir, dağlar kahraman,
Her taşı yakut olan bu -----
Can verme sırrına erenlerindir.

Gökyay'ım ne yazsan ziyade -----,
Bu sevgi bir kuru ifade -----,
Sencileyin hasmı rüyada değil,
----- namlusundan görenlerindir.

Orhan Şaik Gökyay

Sözlük Çalışması / Doğru İfadeyi Bulmak

Dillerde anlamları ve sesleri birbirine yakın o kadar çok kelime var ki... Bazen en bilgili insanlar bile böyle kelimeleri birbirine karıştırabilir. **Aşağıda verilen kelimelerin doğru kullanımlarını işaretleyelim.**

Yönetmelik (Çalışma kurallarının tümü) / **Yönetmenlik** (“Yönetmen”lik mesleği)

Gelecekte yönetmelik / yönetmenlik işine de el atmak istiyor.

Cirim (büyüklük ve hacim) / **Cürüm** (suç, kabahat)

Ateş olsan cirmin / cürmün kadar yer yakarsın.

Direk (uzun ve kalın destek) / **direkt** (doğrudan)

Bu bahçeden direkt / direk aşağı gideceksin.

Dalalet (doğruluktan sapma) / **Delalet** (yol gösterme)

Hemşehrilerinden birinin delaletiyle/ dalaletiyle senet sahiplerinin her birini ayrı ayrı öğrendi.

Muhabere (haberleşme) / **Muharebe** (savaş)

Mektupçu evrak okur, cevap yazar, muhabere / muharebe işlerini idare ederdi.

Masum (suçsuz) / **Masun** (korunmuş)

O zaman yüzünün çocuklara mahsus körpeliği masuniyetle / masumiyetle birleşmişti.

Nüfuz (söz geçirme) / **Nüfus** (toplam insan sayısı)

Birbirlerinin servetlerini, nüfuzlarını / nüfuslarını, rütbelerini, kabiliyetlerini bilirlerdi.

Aşağıda verilen cümlelerdeki fazlalıkları temizleyiniz. Öncelikle eş anlamlı kelimeler yan yana verilmiş bunları düzenleyin ve gereksiz yere kullanılmış kelimeleri çıkarın. Sonra anlama uymayan fazlalık ekleri varsa onları da temizleyiniz.

GEREKSİZLERE NE GEREK / ARINDIR BENİ

- Bu konuda herkesin fikir ve görüşünü almalısınız.
- Neşeli, sağlıklı, şen bir görünüşü vardı.
- Güç ve müşkül zamanlarda üstüne düşeni yerine getirir.
- Satıcı burnu havada, kendini beğenmiş biri.
- Eve arkadaşı ile birlikte geldi.
- Kesinlikle yarın gelebilirler.
- Öğrencilerin başarısına ilgilenmek gerekir.
- Biricik arzumuz sınavı kazanmak ve iyi bir bölüme girmemizdir.
- Mutlaka bir gün çocukluk arkadaşlarını belki yine arayacak.
- Bu, Türkiye'ye özel bir durumdur.

Türk Dili ve Edebiyatı Uygulama Sınavı

Dil , insanların anlaşmasını sağlayan en önemli araçtır.Dilimize girmiş ve yerleşmiş olan yabancı kelimeleri verilen cümlelerde bularak yerine Türkçe kelimeleri yerleştiriniz.

Kelime Sepeti

Saçma, , sıra dışı, dolu, ücretsiz, başlamak, uyum sağlamak, tarafsız, yasadışı, fazladan, ölçüt

Geç kalmış bile olsak biz Batı'ya, Batı'nın uygarlık kriterlerine çoktan uymuşuz.

Beş dakika bile ekstradan kaldığı da olmamıştı.

Kapıldığı tüm fikirler absürt, kurduğu tüm hayaller boşunaydı.

Dağda keklik full / Bu bilgisayar programı free

Yarışlar start aldı. / Dış dünyaya tekrar adapte olmak için adım atmak gerekiyordu.

Bunu ben objektif bir haber diye yazıyorum.

İllegal yaşantısıyla sürekli sıkıntı yaratıyordu babasına.

Marjinal düşünceleri beni hep korkutmuştur.

“Ellağam bir gış gunuydū Seni gorduğumde Okulun badallarının başında Gaşını yihip geştıyidin yamacımdan Gormedıyidin sana yanan bu galbi Ve sona duydum ki başka bi gobebe meylin varmış Onun içınmüş gaş yihip gerdan süzmelerin zoruma gittıyidin Çömüp galdıydım avlunun orta yerine Merzuvanlardan adını bir mih gibi vurup badallara Çıhtıydım zınıfa Ve gıyladıydım topluyu Ve bağırdıydım avazınan Seni seviyom tahtaya alesicenin gızı deyin Sen gulüp gectıyidin şınnek şınnek Şışınip dedıyidin yanındaalere Kim bu, Bayakki anıran eşşek Zoruma gittıyidin çömüp galdıydım Zınıfın orta yerine Sona Yolunu bekledıyidin Evinızın çenesinde Gene sordıydın yanındaalere şınnek şınnek Kim bu deyin Bende dedıyıdım sana Bayakki eşşek...”

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Türk Dili ve Edebiyatı Uygulama Sınavı

Aşağıda verilen kelime sepetinden metne uygun fiilimsileri yerlerine yerleştiriniz.

Kelime Sepeti

Ol**arak** , al**ıp** , dur**mak** , geli**ş**lerini, izle**mek** , bakamaya**an** , koş**an** , yürüy**en** , attı**ğ**ımız, gele**cek**te, geçtik**çe** , yönel**en** , gel**ince** , bekley**en** , çaldı**ğ**ında , bak**maksızın** , yönet**me**sini, gir**er** , gider**cesine** , Gele**cek** ,

Nöbetçi Öğretmen

... Çocukların çantalarını okula , insana ayrı bir huzur veriyor. Kimisi telaşlı, kimisi neşeli;....., yavaş yavaş ... , heyecandan önüne çocuklar. Okul kapısından gir**mez** doğruca sınıfa ya da okula..... okul önündeçocuklar. Her biri ayrı bir dünya. Hele de ders sonrası teneffüs zili bu dünya ayrı bir şekle bürünür. Sınıftan birden savaşa..... _koş**an** çocuklar var. Sağa sola..... dışarı koş**an** çocuklar. günlerimizin büyük insanları bunlar. Bunlara söyley**ecek** hiç kötü bir sözümüz yok. Neden mi? Onlar ki bilgiye susamış, kendilerini biz öğretmenlere teslim et**miş** insanlar. İnsanlar diyorum; çünkü zaman.....,nasıl insanların ülkemiziistiyorsak işte şimdi onların temellerini beraberinsanlar. Şimdi zamanı değil, hep beraber, kol kola... cehaletle savaş zamanı.

Türk Dili ve Edebiyatı Uygulama Sınavı

Aşağıda verilen deyimleri uygun duyu organlarıyla tamamlayarak eşleştiriniz.

EL	BURUN	DİL	KULAK	GÖZ
-e düşmek,-kıvırmak,-ünde büyütmek , -ünde tutmak,-kesilmek,-ndan solumak,-unun dikine gitmek,-i yatır -kaldırmak,-üne girmek,				

Türk Dili ve Edebiyatı Uygulama Sınavı

Aşağıda verilen olaylara uygun olan atasözlerini atasözü sepetinden bulup yerleştiriniz.

1.Olay: Zamanında Bolu Beyi'ne baş kaldıran Köroğlu'nun dillerde yağız mı yağız atı çalınır. Bütün civarı arar tarar yok. Bir kimse, bir de İstanbul'daki pazarları dolaş der. İstanbul'da pazarları dolaşırken atına rastlar. Pazar sahibine şu ata bir bineyim hele der. Pazarcı da buyur der. Eski sahibinin kokusunu alan at şahlanıp, dörtnele oradan uzaklaşır. Dövünen pazarcıya ihtiyarın biri gelip ,O Köroğlu' ydu, atın gerçek sahibi.

2.Olay: Kötü bir insan, kötü bir davranış, kötü bir söz bütün toplumun huzurunu kaçıır. O adam pazar yerine geldiğinde kimse onun yanında durmaz hemen oracıktan kaçarmış.

3.Olay: Varlıklı kişi, parası sayesinde olanaksız gibi görünen işleri bile gerçekleştirir. Kısır girişim olarak değerlendirilen işten bile kazanç sağlamanın yolunu bulur. O kadar zengindi ki sürekli para harcamasına rağmen parası hiç bitmiyor ve de sürekli işleri hep yolunda gidiyordu.

4.Olay: İş, gücü olmayan kimse vaktinin kıymetini bilemez. Zamanının kıymetini ancak sorumluluk duygusu gelişmiş, yapacak olan kimseler bilir. Böylelerinin harcayacak bir saniyeleri bile yoktur. Aylak kişi ise zamanını gevezelikle, çene çalmakla geçirir.

5.Olay: Felaket kimlerin başına gelirse asıl onlar etkilenir. Musibet kimin başına gelmiş ise sadece onu sürekli acı içinde bırakır. Başkalarının acıması, üzülməsi, gelir geçer.

Atasözü Sepeti

- Ateş düştüğü yeri yakar.
- Bir baş soğan bir kazanı kokutur.
- Leyleğin ömrü (günü) laklakla geçer.
- Zenginin horozu bile yumurtlar.
- Atı alan Üsküdar'ı geçti.

[illegible]

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

A cartoon illustration of a white cat and an orange fox standing on a sandy hill. The white cat is on the left, looking towards the fox. The orange fox is on the right, looking back at the cat. They are both standing on a sandy, hilly landscape with some green grass and bushes in the background. The sky is a light purple color.

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Türk Dili ve Edebiyatı Uygulama Sınavı

UYGULAMA SINAVI ÖLÇEKLERİ

Sınav Bölümleri	Soru Sayısı	Puan	Süre (dk.)
1. Okuma	4	25	10
2. Dinleme	4	20	10
3. Yazma	1	30	15
4. Konuşma	1	25	5
Toplam	10	100	40

Not: Soru sayısı, puanlama ve süre Türk dili ve edebiyatı zümresinde alınan karara göre düzenlenir.

Türk Dili ve Edebiyatı Uygulama Sınavı

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSLERİ UYGULAMA SINAVI DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ			
Öğrencinin Adı ve Soyadı:			
Uygulama Konusu:			
Uygulama Tarihi:			
YAZMA	KRİTERLER	PUAN DEĞERİ	ÖĞRENCİNİN PUANI
	KÂĞIT DÜZENİ	5 PUAN	
	YAZI PLANI(GİRİŞ, GELİŞME, SONUÇ)	5 PUAN	
	KONU YA HÂKİMİYET (İÇERİK)	5 PUAN	
	DİL VE ANLATIM (ÜSLUP)	5 PUAN	
	YAZIM KURALLARINA UYMA	5 PUAN	
	NOKTALAMA İŞARETLERİNE UYMA	5 PUAN	
TOPLAM PUAN		30 PUAN	
Uygulama Konusu:			
Uygulama Tarihi:			
OKUMA	KRİTERLER	PUAN DEĞERİ	ÖĞRENCİNİN PUANI
	OKUMA AKICILIĞI	4 PUAN	
	SESLERİN TELAFFUZU (DİKSİYON)	4 PUAN	
	VURGU VE TONLAMA	4 PUAN	
	BOĞUMLAMA	3 PUAN	
	DURAKLAMA	3 PUAN	
	OKUMA HIZI	3 PUAN	
	ANLAŞILIRLIK	4 PUAN	
TOPLAM PUAN		25 PUAN	
Uygulama Konusu:			
Uygulama Tarihi:			
KONUŞMA	KRİTERLER	PUAN DEĞERİ	ÖĞRENCİNİN PUANI
	KONU YA HÂKİMİYET	5 PUAN	
	DİKSİYON	5 PUAN	
	VURGU VE TONLAMA	5 PUAN	
	JEST VE MİMİK	5 PUAN	
	ETKİLEYİCİLİK	5 PUAN	
TOPLAM PUAN		25 PUAN	
Uygulama Konusu:			
Uygulama Tarihi:			
DİNLEME	KRİTERLER	PUAN DEĞERİ	ÖĞRENCİNİN PUANI
	METNİN TEMASINI BULMA	5 PUAN	
	METNİN KONUSUNU BULMA	5 PUAN	
	METİNDE KULLANILAN ANLATIM BİÇİMLERİNİ BULMA	5 PUAN	
	METNİN TÜRÜNÜ BULMA	5 PUAN	
TOPLAM PUAN		20 PUAN	

Türk Dili ve Edebiyatı Uygulama Sınavı

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSLERİ UYGULAMA SINAVI DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ			
Öğrencinin Adı ve Soyadı:			
Uygulama Konusu:			
Uygulama Tarihi:			
YAZMA	KRİTERLER	PUAN DEĞERİ	ÖĞRENCİNİN PUANI
	KÂĞIT DÜZENİ	5 PUAN	
	YAZI PLANI(GİRİŞ, GELİŞME, SONUÇ)	5 PUAN	
	KONU YA HÂKİMİYET (İÇERİK)	5 PUAN	
	DİL VE ANLATIM (ÜSLUP)	5 PUAN	
	YAZIM KURALLARINA UYMA	5 PUAN	
	NOKTALAMA İŞARETLERİNE UYMA	5 PUAN	
TOPLAM PUAN		30 PUAN	
Uygulama Konusu:			
Uygulama Tarihi:			
OKUMA	KRİTERLER	PUAN DEĞERİ	ÖĞRENCİNİN PUANI
	HATIRLAMA	5 PUAN	
	KAVRAMA	5 PUAN	
	ANALİZ	5 PUAN	
	SENTEZ	5 PUAN	
	DEĞERLENDİRME	5 PUAN	
TOPLAM PUAN		25 PUAN	
Uygulama Konusu:			
Uygulama Tarihi:			
KONUŞMA	KRİTERLER	PUAN DEĞERİ	ÖĞRENCİNİN PUANI
	KONU YA HÂKİMİYET	5 PUAN	
	DİKSİYON	5 PUAN	
	VURGU VE TONLAMA	5 PUAN	
	JEST VE MİMİK	5 PUAN	
	ETKİLEYİCİLİK	5 PUAN	
TOPLAM PUAN		25 PUAN	
Uygulama Konusu:			
Uygulama Tarihi:			
DİNLEME	KRİTERLER	PUAN DEĞERİ	ÖĞRENCİNİN PUANI
	METNİN TEMASINI BULMA	5 PUAN	
	METNİN KONUSU	5 PUAN	
	METİNDE KULLANILAN ANLATIM BİÇİMLERİNİ BULMA	5 PUAN	
	METNİN TÜRÜNÜ BULMA	5 PUAN	
TOPLAM PUAN		20 PUAN	

Türk Dili ve Edebiyatı Uygulama Sınavı

[illegible]

Türk Dili ve Edebiyatı Uygulama Sınavı

Sınıf: Ders: Öğretmen:			YAZILI SINAV		PERFORMANS GÖREVİ				DERS İÇİ PERFORMANS NOTU					UYGULAMA SINAVI				PROJE: 100p	DÖNEM NOTU: 100 p	AÇIKLAMA
Sıra No	Öğrenci No	Adı soyadı	1.YAZILI 100 p	2.YAZILI 100 p	Ürün Dosyası, Defter	Sınıf içi uygulama	Sınıf içi uygulama	Ev ödevi	TOP: 100 P	Hazırlıklı konuşma	Hazırlıksız konuşma	Şiir Dinletisi	Derse katılım	Kısa oyun canı.	TOP: 100 p	Okuma: 25p	Dinleme: 25p	Yazma: 25p	Konuşma: 25p	TOPLAM: 100p
1																				
2																				
3																				
4																				
5																				
6																				
7																				
8																				
9																				
10																				
11																				
12																				
13																				
14																				
15																				
16																				
17																				
18																				
19																				
20																				
21																				
22																				
23																				
24																				
25																				
26																				
27																				
28																				
29																				
30																				
31																				
32																				
33																				
34																				